

Gostilničarski list

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino v Celju“. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Gosposki ul. 26, I. nadstr. v Celju. Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske »Zveze« dobivajo list brezplačno

3. števil.

V Celju, dne 20. marca 1924.

Leto II.

Vsem zadrugam in članom v vednost!

Podpisana »Zveza« prepoveduje vsem članom vsako vmešavanje v stanovske prepire, kateri se izrabljajo v strankarske svrhe ali stremjenja ter medsebojno napadanje po časopisih.

Vsak zavedni obrtnik-gostilničar mora podpirati disciplino in ugled svoje obrti, Zadruga in Zveze ter mora s svojim ponosom sodelovati, da dosežemo uspeh, katerega smo kot najvišji davkoplačevalci tudi upravičeni proti vsem oblastim zahtevati.

Tovariši, držite disciplino, ne bodi razkolnosti med Vami in napadov v časopisju, ampak več sloge in sodelovanja!

Z združnim pozdravom

Josip Božič

načelnik Zveze.

Policijska ura.

V predvojnih časih, ko smo bili takorekoč zaslužjeni, smo imeli na deželi policijsko uro ob desetih zvečer, po mestih in trgih ob 12 ih, v kavarnah ob 1. uri ponoči, nekatere gostilne so pa imele neomejeno pravico, da so lahko imele celo noč lokale odprte ter so v to svrhu plačevale gotovo pristojbino. Tako je gostilničar, če so se mu nenadoma pojavili gostje ali potniki, kateri so želeli zvečer dalje časa posedeti v gostilni, lahko javil zjutraj na občini, kako dolgo je bila gostilna odprta ter je naknadno plačal predpisano pristojbino, katero so občine po večini porabile v prid občinskim revezem. Tedaj ni bilo nikakih, oziroma prav malo kazni radi prestopka policijske ure.

Prišlo je leto 1918., katero nam je prineslo narodno svobodo in s tem časom se je začela križeva pot za slovenskega gostilničarja, kajti na Hrvaškem in v Srbiji ne poznajo te stroge policijske naredbe. Saj ni čuda, da se nam tako godi, kajti naši mladi politični uradniki pri vladi menda niso imeli drugega dela, kot brskati po starih avstrijskih zakonih iz leta 1860. naprej in vzeli so občinam, katere so bile do leta 1918. v zadevi policijske ure takorekoč avtonomne in so s pristojbinami, katere so plačevali gostje, v precejšnji meri razbremenile svoje davkoplačevalce in svoj budžet ter pomnoževale kot neposreden dohodek in doklade sklad za občinske reveže, vsako odločevanje v tej zadevi. Res, čudno se nam zdi, poprej so politične oblasti dajale hotelirjem in gostilničarjem pri podelitvi koncesij ukaze, da morajo imeti na razpolago vsak čas, podnevi in ponoči, okrepčila za potujoče občinstvo, bodisi mrzlo ali gorko, vedno pripravljeno, in danes ne sme gostilničar po policijski uri niti lastnih gospodarskih zadev reševati, niti s čajem

ali kavo si postreči, tudi če pride slučajno po policijski uri iz potovanja ali drugih gospodarskih del, katerih ima gostilničar na deželi čez glavo, da mora delati takorekoč od 2. ure zjutraj do 11. ure zvečer, niti večerjat v gostilniški sobi brez skrbi, da čez par dni ne dobi vabila ali celo plačilnega naloga o kazni, ker je bila luč čez policijsko uro v gostilni. Imamo celo slučaje, da je sosed gostilničarja, intimen prijatelj policijskega organa, tega nalašč naščuval, da ga je ovadil, čeprav po krivici; so celo slučaji, da sosed pošlje pol ure pred policijsko uro svojega hlapca nalašč k osovraženemu gostilničarju na četrtinko vina ter mu ukaže čez policijsko uro ostati, da ga takorekoč direktno sam zapelje k prestopku, potem ga pa ovadi politični oblasti.

Pri seji gospodov združnih načelnikov na Bregu pri Celju dne 18. tm., katere se je vkljub temu, da je tisti dan imel vsak doma opravka, udeležilo lepo število, se je burno debatiralo o sličnih slučajih. Slišale so se opazke, da če le orožnik po policijski uri vidi luč v gostilni in čeravno ni nobenega gosta v obratnem lokalu, napravi ovadbo proti dotičniku, kateremu ne pomaga noben izgovor in nikako opravičilo, ker se le orožniku verjame in ne gostilničarju; v Prevaljskem okraju se je nekaterim gostilničarjem že zagrozilo z odtegnitvijo koncesij.

To postopanje s strani politične oblasti res moramo kritizirati, kajti vsaka stvar ima svoje meje. Na primer: Obrtnik čevljar, mizar, kovač, krojač itd. lahko dela vso noč, če ima nujno delo; on nima nobenega predpisa, kdaj mora z delom nehati. Gostilničarja pa poprej ko dobi koncesijo, denejo na tehtnico ter ga tehtajo kakor tehta sveti Mihael grešne duše, katere so pripravljene ali za pekel ali za nebesa; on se pa ne sme niti sam v obratnem lokalu po policijski uri zadrževati, čeravno ima kak nujen opravke v njem, niti snažiti bi ga ne smel po policijski uri; če se pa vendar pregreši ter ga oko postave zagleda, je pa gorje. Če bo šlo tako naprej, se smemo nadejati, da nas bodo začeli še obešati ali pa, ker je baje obešanje odpravljeno, streljati.

Mi imamo kraje, na primer gornjo Savinjsko dolino ali pa v Prekmurju Mursko Soboto, in kraje od železnice po več ur oddaljene, v katere po sedanjih predpisih o policijski uri sploh ni za potovati, ker mu gostilničar sploh ne upa po policijski uri postreči. Kak ugled napravi to na tujski promet, na katerega smo takorekoč kot jugoslovanski Švicarji navezani, si lahko vsak misli. Komentarja menda ni potreba.

Z marsikaterim zakonom smo bili že sedaj po vojnem času od naše vlade osrečeni, vendar moramo reči, da za gostilničarski stan se ni ukrenilo še ničesar drugega, kot da so se mu naložila od časa do časa večja davčna bremena in poostrevale kazni.

Imamo slučaje, da je bolje situirani gospod, ko je napovedal gostilničar policijsko uro, odgovoril: »Za mene ni policijske ure in če bo kaj, prevzamem odgovornost na sebe«. So pa tudi primeri, da se je potnik z vlakom ali z vozom pripeljal malo pozneje ter bi rad malo povečerjal, pa ne dobi ničesar in če se ga že gostilničar usmili, da mu z jedjo postreže, ga sosed ovadi in kazen je za petami.

Apeliramo na merodajne oblasti, da naj vendar enkrat izprevidijo krivico, katero delajo obrtnikom, ki so vendar precejšnja opora državi z oddajo posrednih in neposrednih davkov, ter opustijo preganjanje gostilničarjev, ker sicer se zna res zgoditi, da se bodo vse gostilničarske obrti opustile in napravile takozvane beznice, v katerih se bo brez vsakega nadzorstva pijančevalo in uganjalo vsakovrstne razuzdanosti.

Dovoljujemo si tudi občine opozoriti, da naj napravijo županstva na Pokrajinsko upravo za mariborsko okrožje tozadevne vloge, da se jim zopet stara pravica pri podeljevanju podaljšanja policijske ure podeli, ker dobijo občine vsled tega tudi nove vire dohodkov, katerih so res potrebne, ker s povišanjem državne trošarine občinske doklade na vino odpadejo v dohlednem času.

Nadalje se pozivajo vsi načelniki gostilničarskih zadrug, da se zanesljivo snidejo v **četrek, dne 27. marca t. l.** v Mariboru v Grajski kleti k razširjeni seji in se poda potem deputacija v zadevi policijske ure k velikemu županu ter mu izroči tozadevno spomenico; pridejo naj vsi načelniki brez izjeme, ker le v slogi je moč in upanje, da dobimo zopet stare pravice nazaj.

Dajte tudi časopis »Gostilničarski list« Vašim prijateljem na ogled, da se z vsemi sloji pobliže seznanimo, nabirajte nam naročnike tudi med vinogradniki, peki in mesarji, s katerimi ste v stalni trgovski kupčiji. List stane za nečlane 30 Din letno. **A. Št.**

Zapisnik

seje načelnikov, potrejenih Zvezi gostilničarskih zadrug za slov. Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino, katera se je vršila dne 18. marca 1924 ob pol 12. uri v prostorih gospoda Jožko Božiča na Bregu pri Celju s sledečim dnevnim redom:

1. Protest proti taksam.
2. Slučajnosti.

Vabljenih je bilo 28 zadrug ter se je od teh udeležilo seje 18 zadrug in sicer: Za zadrugo Ormož g. Golenko Anton, za Slov. Bistrico Žuraj Jakob, za Mozirje Golenik Franc, za Kozje Podlinšek Ivan, za Prevalje Rozman Alojz, za Šoštanj Cerovšek Miha, za Trbovlje Roš Franc, za Gornji grad Fludernik Ignac, za Konjice Petrin Hinko, za Vojnik Vrečar Ivan in Kovačič Ivan, za Laško Haas Ivan, za Brežice Volčajnshek Ivan, za Vranksko König Josip, za Ptuj Taček Ivan, za

Šmarje Gradt Maks, za Žalec Virant Ivan, za Celje okolico Božič Jožko, za mesto Celje Robek Anton in Perger Franjo.

Odsotni so bili sledeči gg. načelniki in sicer: za Sl. Gradec, Maribek. Okolica Maribor, mesto Maribor, Št. Lenart v Slov. goricah, Gornja Radgona, Murska Sobota, Dolnja Lendava in Rogatec, Št. Jur ob juž. žel., Ljutomer in Sevnica ob Savi.

Ker je bilo čez polovico članov ob določenem času navzočih, otvori načelnik gospod Božič ob pol 12. uri sejo ter preide na dnevni red in obrazloži pomen zvezne seje kakor tudi uspehe, katere je dosegla zveza po svojem načelniku, prečita tudi poročilo tajništva dem. stranke iz Beograda, katero ni bilo zadovoljivo, kajti mi sami vemo, da je treba zakone ščititi; nadalje prebere v poslanski listnici odgovor poslanca g. Puceljna, kateri je obljubil pri budžetni debati porabiti od gost. Zveze sprejeto resolucijo. Ta resolucija je bila vsem klubom drž. poslancev poslana ter se noben drug klub ni za njo zavzel in se je že menda gospodom za malo zdelo, se z gostilničarji ukvarjati. Nato se sklene sledeča resolucija, katera je bila soglasno sprejeta:

GENERALNI DIREKCIJI POSREDNIH DAVKOV, FINANČNEMU MINISTRSTVU IN VSEM KLUBOM DRŽAVNIH POSLANCEV
v Beogradu.

V smislu pravilnika zakona o taksah radi točenja pijač je Zveza gostilničarskih zadrug za slov. Štajersko, Prekmurje in Mež. dolino v Celju prejela zelo veliko pritožb glede previsoke odmere točilnih taks.

Na primer: Gostilničar je stočil od 200—300 l vina letno, sličnih slučajev je v Sloveniji posebno v hribovitih krajih veliko, ter mora plačati polletno 300 Din takse, gostilna je pa radi tujskega prometa neobhodno potrebna. — Vrhu tega pa se v Sloveniji izterjava obrtni, lišni, hišnonajemniški, dohodninski, invalidski, pridobninski, prometni, poslovni in užitninski davek z visokimi občinskimi dokladami; prosimo, da se nam pojasni, v katero kategorijo spadajo najmanjši gostilničarji, kateri ne stočijo niti 300 litrov vina letno?

Zakon o taksah se razlaga v Mariboru pri kr. finančnem ravnateljstvu najmanj 300 Din polletno — v Ljubljani pri finančnem ravnateljstvu pa, kakor smo slišali, po meri prostorov in množini miz in stolov najmanj 200 dinarjev. Prosimo, da nam blagovolite poslati vsa v to svrhu spadajoča navodila glede pravilnika, kateri je zelo nejasen in predlagamo sledečo

RESOLUCIJO,

katera je bila sprejeta od gostilničarskih zadrug za slov. Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino v Celju na anketi sledečih zadrug in sicer: mesto Celje, Okolica Celje, Žalec, Vranksko, Gornji grad, Mozirje, Šoštanj, Slov. Gradec, Prevalje, Maribek, Okolica Maribor, mesto Maribor, Sv. Lenart v Slov. goricah, Gornja Radgona, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Rogatec, Šmarje pri Jelsah, Št. Jur ob juž. žel., Konjice, Vojnik, Kozje, Brežice, Sevnica, Trbovlje in Laško, katere protestirajo:

I. Proti uvrstitvi v prvi, drugi in tretji razred za plačevanje točilnih taks, kakor tudi proti računskim tak-

Plaćajte članarino za leto 1923., kateri je še niste poravnali!

sam, ker so iste v primeri proti trgovcem nevdržljive, kajti trgovec lahko plača 1 Din takse za knjizico, v katero zapisuje dolžnika, ki jemlje blago pri njem celo leto, gost pa, kateri je navezan na gostilno radi hrane, mora pa dnevno 1 Din takse plačati, ker mora pri vsakem računa 20 para za takso oddati in to je za gostilničarsko obrt takorekoč pogubonosno in je ista do skrajnosti ogrožena, z njo vred pa tudi vinogradništvo, katerega je v Sloveniji precejšnje število, kakor tudi vinogradniški delavci, katerih število je čez 15.000, ter bi isti postali brezposelni in prišli le v breme državi in občinam.

II. Pripravljeni smo pa plačevati zgoraj omenjene takse kakor so predpisane, pač pa prosimo, da se nam opustijo posredni in neposredni davki, tičeči se gostilničarske obrti.

III. Prosimo, da se ustanovi za Slovenijo gostilničarska Zbornica s sedežem v Celju, katero mesto je ravno v sredini Slovenije in katere namen bi bil, zastopati gostilničarski in vinogradniški stan na merodajnih mestih, ter da bi se nastavilo pri ministrstvu konzulenta, kateri bi naj vedno stal v stiku z Zbornico.

IV. Po točki 136 obrtnega zakona, veljavnega za Srbijo z dne 29. julija 1910, prosimo, da se ista točka razširi tudi na Slovenijo, v kateri je določeno, da mora ministrstvo za narodno gospodarstvo podpirati obrtno šolstvo, kar bi bilo v prid večjim državnim dohodkom, ugledu in razširjanju tujskega prometa.

V. Istotako bi se naj razširile točke 22 in 23 obrtnega zakona Srbije na celo ozemlje države SHS, ter bi se posebno naj upošteval člen 23, kateri določa, da ne sme trgovec na vasi pod 5 in v mestih ne pod 10 litrov vina ali žganja prodati, ter bi se s tem omejilo pijančevanje v zakotnih in skritih lokalih.

VI. Prosimo, da bi se ne omejevalo poslovanje vdov in mladoletnih otrok pri izvrševanju obrta po zastopnikih, ter naj iste za vzdrževanje in preživljanje obrt nemoteno nadaljujejo.

VII. Policijske ure v gostilniških obratih naj podaljšujejo občinske oblasti, ter za posamezne ure podaljšanja naknadno pobirajo gotove pristojbine v prid ubožnemu zakladu in občinskim revežem.

VIII. Podaljšanje policijske ure naj kontrolirajo občinski organi ter ugotavljajo na licu mesta naknadno plačilo.

IX. Odpoved koncesije, oz. da se z obrtom neha, naj bo takse prosta, ker nobeden ne odloži iste brez sile in pomanjkanja gmočnih sredstev.

X. Prosi se tudi, da dobijo zopet gostilničarske zadruge soodločujočo pravico pri podeljevanju koncesij glede lokalne potrebe, v sanitarnih zadevah, kakor tudi glede usposobljenosti prosilca, katere pravica se hoče z novim zakonom odvzeti, ker smo mnenja, da politične, kakor finančne oblasti pri usposobljenostih ne morejo odločevati, ker nimajo strokovnih šol, kot so že v Sloveniji upeljane, in sicer v Celju in Ljubljani.

XI. Nadalje tudi prosimo, da se razširi obrtni zakon, veljaven za Srbijo, z dne 29. julija 1910, kateri bi bil v malenkostih, tičečih se gostilničarskega obrta, za spremeniti, ter pritegniti k sodelovanju strokovne organizacije, da izrečejo svoje mnenje.

Ker so glasom taksnega pravilnika in taksnega zakona občutno prizadete širše mase nižjih slojev, gostilničarski stan in vinogradniški delavci, si dovoljujejo podpisane zadruge še enkrat uljudno prositi, da blagovoli slavni naslov njih želje upoštevati.

Pri slučajnostih se razvije burna debata v zadevi policijske ure, v katero so posegli večinoma vsi načelniki zadrug. Tako med drugim predlaga g. Rozman iz Prevalj, da se naj policijska ura na vsak način spremeni, ker je nevdržljiv za gostilničarje sedanjí red o policijski uri, kajti sedaj ne sme niti sam gostilničar po policijski uri svojih dnevni računov sklepati. Če zagleda patrolujoči orožnik v gostilni luč, ga takoj naznani, niti pogledat ne pride je-li kak gost v obratnem lokal ali je gostilničar sam, ter predlaga, da bi se na orožniško brigado poslala vloga, v kateri bi se naj prosilo, da mora

orožnik poprej ko ovadbo proti gostilničarju napravi, se tudi o prestopku osebno prepričati in naj se tudi napravi prošnja, da se policijska ura sploh podaljša ter upelje zopet stari sistem, kakor je bil pred vojno. Če ne bo šlo tukaj, se pa naj deputacija pelje v Beograd ter skuša tam izposlovati boljše ugodnosti v tem oziru.

Gospod Gradt iz Šmarja predlaga, da bi se v resolucijo postavil pristavek, da se za potnike podaljša policijska ura na neomejen čas, kajti dostikrat se zgodi, da pride potnik, kateri ima v Šmarju kaj za opraviti in na Grobelnem vlak zamudi, bodisi vsled opravkov ali tudi radi zamude vlakov tudi ob 12. uri trkat na gostilniška vrata, vendar se mu ne upa gostilničar odpreti, ker je policijska ura potekla ter se boji kazni, katere tudi v takem slučaju ne izostane.

G. Fludernik (Gornjigrad-Ljubno) predlaga, da bi se policijska ura podaljšala do 1. ure zjutraj, kajti od zadnjega vlaka, ki vozi Celje-Dravograd, pridejo potniki komaj do 1. ure ponoči v Ljubno ali pa v Gornjigrad ter se jim ravno tako godi, kakor je gospod predgovornik povdarjal.

Gospod Roš (Trbovlje-Hrastnik) se pridružuje obema predlogoma z motivacijo, da če je slaba družba, ki povzroča nemir, takim se itak pijača od poštenega gostilničarja ne da.

Gospod Golenko je mnenja, da bi bilo umestno zaprositi, da naj imajo zopet občine pravico podaljšanja policijske ure, ker one najbolje poznajo ljudi v občini ter bi naj pobirale tozadevno takso, katero bi uporabljale v svrhu kritja stroškov za občinske reževe.

Gospod Vuček (Ptuj) pokaže dovoljenje velikega župana, kateri mu je podelil pravico podaljšanja policijske ure do 1. ure zjutraj in to do 10. maja 1924, kar lahko vsak doseže, kdor se za to zanima, pač pa je za to, da bi imele zopet občine pravico podeljevanja podaljšanja policijske ure za določen in nedoločen čas, ker bi se na ta način marsikatera neprilika odstranila, kakor tudi marsikatero šikaniranje od strani oblasti.

Gospod Božič da gospodom interpelantom tozadevna pojasnila ter obljubi, da se bode v zadevi vse potrebno ukrenilo in skušalo doseči, kar se doseči da, nadalje pojasni, da je v zadevi podaljševanja policijske ure kompetenten le gospod veliki župan, kateri bode drage volje ustregel želji gostilničarjev, kolikor bode v okvirju zakona v njegovi moči.

Gospod Rozman (Prevalje) predlaga, da bi se tozadevno dogovorili že danes, prosili pri velikem županu za sprejem ter določili že danes gospode, kateri bi se naj kot deputacija podali k njemu in mu tozadevno spomenico predložili.

Gospod načelnik da vse predloge, kateri so bili stavljeni, na glasovanje ter so bili isti soglasno sprejeti.

Določil se 27. marec tl. kot dan, na katerega se podajo kot deputacija k velikemu županu sledeči gospode: Božič Joško kot vodja deputacije, nadalje gg. Rozman Alojz, Roš Ferdo, König Josip, Gradt Maks, Kralj I., Volčajnšek Ivan, Haas Ivan, Vuček J., Golenko Anton, Kos Ivan, Bernardi Drago, Cerovšek Miha, Goltnik Franc. Vabljeni so tudi od drugih gostilničarskih zadrug gg. načelniki, če se želijo udeležiti deputacije.

Sestanek je ob 10. uri v Grajski kleti v Mariboru, od koder pelje gosp. načelnik deputacijo k velikemu županu, katerega naj Zveza zaprosi, da isto sprejme.

V slučaju, da bi veliki župan deputacijo ne mogel sprejeti, se zgoraj omenjeni gospodje, kakor tudi ostale zadruge pravočasno obvestijo, kar se pa menda ne bo zgodilo, razun če bi se kaj izrednega pripetilo.

Predlogi so bili soglasno sprejeti ter se naroči tajniku, da obvesti velikega župana in zaprosi za sprejem za 27. marca ob pol 12. uri.

Naknadno se oglasi še g. Podlinšek (Kozje) k besedi, kateri je mnenja, da bi bilo mogoče boljše, če bi prošnja za podaljšanje policijske ure opustili ter prosili samo, da dobijo občine pravico podeljevati podaljšanje policijske ure.

Gospod Božič zadevo pojasni ter je mnenja, da prositi moramo za obo-

je, kajti če ne dosežemo enega, bomo pa drugo; opozarja tudi načelnike zadržati, da sestavijo občine same tozadevne prošnje, kajti če se zviša državna trošarina na vino, tedaj odpadejo obč. doklade od istega ter bi marsikatera občina bila prisiljena po drugih potih iskati kritja za svoj primanjkljaj in tukaj bi se pa ravno dobil v pravi visočini, ker bi ga plačevali tisti, kateri radi dalje v gostilnah posedajo.

Predsednikovo poročilo se vzame z zadovoljstvom na znanje.

Ker se nihče ne oglasi k besedi, gospodom delegatom se pa že mudi na vlak, se prične podpisovanje resolucije o taksah, nakar zaključí načelnik lepo obiskano sejo ob 3. uri popoldne.

Trošarina na vino v zaprtih steklenicah.

Drugi odstavek točke 6 b trošarinske tarife določa, da se plačuje za navadna vina, ki se prodajajo v zaprtih steklenicah do največ 0'7 litra, po 50 par za vsako steklenico, odnosno za steklenico z več nego 7'10 l, a ne z več nego 1'4 litra po 1 Din za vsako steklenico.

Ta določba se je tolmačila do pred kratkim tako, da je pod »vino v steklenicah« razumeti le buteljska vina, ki še ne spadajo pod fina vina, da pa se za vino v steklenicah ne more smatrati tudi vino, ki ga prodajajo prodajalci vina čez ulico, predvsem trgovci in različne zadruge, ker se prodajajo v takih primerih redno prav navadna vina in jih niti prodajalec niti kupec ne smatra za buteljska vina. Na taka vina se zato pobirala le trošarina za navadno vino v sodih, t. j. 35 Din za hektoliter.

Temu nasproti je delegacija ministrstva financ v Ljubljani nedavno odločila, da kvaliteta navadnega vina, ki se prodaja v zaprtih steklenicah, za višino trošarine ni merodajna in da se mora zato za vsako vino, ki se prodaja v zaprtih steklenicah, plačati po 50 par trošarine za vsako steklenico, ki nima več nego 7'10 l, po 1 Din za vsako steklenico, ki drži sicer več nego 7'10, pa vendar ne več nego 1'4 l itd.

Ker smejo trgovci prodajati vino samo v steklenicah, ki so zaprte po trgovskem običaju, ker bi sicer izvrševali vinotoč, morajo toraj prodajalci vina v zaprtih posodah vobče plačevati na vino za dobrih 100 odstotkov višio trošarino nego gostilničarji. Medtem, ko plača trgovec za 100 steklenic 7-10 l (to je 70 litrov vina) 50 Din, plača gostilničar za to vino le 24 Din 50 par trošarine. Še večja je razlika, če prodaja trgovec vino v poliliterskih steklenicah, kar je v navadnih trgovinah in na deželi sploh običaj. Za 50 l vina plača namreč gostilničar 17 Din 50 par, trgovec pa mora plačati za 100 steklenic po pol litra ravno toliko, kolikor za 100 steklenic po 7'10 l, torej 50 Din.

Res je, da državna trošarina sama pri sedanjih carinskih cenah ni ravno visoka, toda pozabiti ne smemo, da se pobirajo v skoro vseh občinah na trošarino za vino zelo visoke občinske doklade. Te znašajo ponekod več ko dvakratni znesek redne trošarine, zato se gornja diferenca med trošarino ponekod več ko potroji.

Kar se tiče zatrošarinjenje vina pri trgovcih, moramo razlikovati dve davčni dejanji: prejem vina v sodih in pretakanje vina v steklenice.

Ob prejemu vina lahko plača trgovec enako kakor gostilničar ali privatna oseba trošarino po postavki za vino v sodih, t. j. 35 Din za hektoliter, lahko pa zatrošarini tudi vse za pretočenje namenjeno vino po postavki za steklenice.

Ako trgovec noče od vsega vina,

ki je namenjeno za pretočenje, takoj ob prejemu plačati trošarine po postavki za steklenice, se pobere višja trošarina le na ono vino, ki se takoj po prejemu soda pretoči v steklenice, ostala količina pa se vzame pod strogo uradno evidenco in eventualno tudi pod zaporo.

Čim hoče potem trgovec pretočiti po nižji postavki zatrošarinjeno vino v steklenice, mora to svojo namero najmanj 6 ur prej prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in plačati razliko med že plačano trošarino in trošarino, ki pripada za onoliko število steklenic, kolikor se jih bo napolnilo. N. pr. če pretoči nekdo 70 litrov vina v 100 steklenic po 7'10 l, mora doplačati razliko med trošarino za 70 litrov vina (70 krat 35 par t. j. 24'50 dinarjev) in trošarino za 100 steklenic (100 krat 50 par, t. j. 50 Din), torej še Din 25'50.

Ker trgovec ob prejemu vina v sodih navadno še ne ve, v kakšne steklenice bo vino pretočil in koliko ga bo sploh pretočil, je zatrošarinjenje vsega prejetega vina na postavki za steklenice v pretežni večini slučajev sploh nemogoče, zato trgovcu ne preostane nič drugega, kakor da zatrošarini prejeeto vino po postavki za vino v sodih, zato pa pretakanje v steklenice sproti pripravlja finančni kontrolnik.

Glede uradne zapore pri vinu, ki je še nepretočeno, pa je vendar za pretočenje v steklenice namenjeno, se pripomni, da bo taka zapora mogoča le tam, kjer trgovec tega vina ne rabi za domačo potrebo, temveč izključno le za pretočitev v steklenice.

Kdor bi ne prijavil pretakanja vina v steklenice, pa bi se zalotil, mora plačati poleg prikrajšane trošarine (razlike), še petkratni znesek te trošarine kot kazen in takso za obsodbo (najmanjša 30 Din). Pri poliliterskih steklenicah znaša razlika 32'5 par, pri 6'10 steklenicah 29 par, pri 7'10 steklenicah 24'5 par, pri litrskih steklenicah pa 65 par za vsako steklenico.

Kar smo tu navedli za trgovce, velja seveda tudi za zadruge, ki nimajo pravice za vinotoč, ampak le za prodajo vina v zaprtih steklenicah, pač pa to ne velja za one prodajalce vina, ki sicer nimajo pravice, da bi točili vino na sedeče goste, a imajo pravico, da smejo vino oddajati kupcem v odprtih posodah. Ti plačajo trošarino na vino le v izmeri po 35 Din za hektoliter.

M. K.

Trošarina na žganje po novih predpisih.

Po »Trgovskem Listu«.

(Konec.)

Ni nam znano, ali so med številnimi strankami v Sloveniji, ki bodo po teh določenih zakona in pravilnika zadete, tudi take, ki imajo v kritičnem prehodnem času morda godno drozgo. Ako so, naj bi finančna uprava poskrbela, da omogoči tem strankam na kak način kuho, četudi žgalna priprava ne odgovarja vsem določilom zakona in predpisom. Strankam samim je pa priporočati, naj ne pripravljajo drozgo, dokler nimajo žganjarne po predpisih preurejene, ker so sicer v nevarnosti, da ne bodo mogle drozge prekuhati in da se jim ta pokvari. Škodo morajo nositi same.

Dokler nimajo stranke, ki hočejo proizvajati žganje za trgovino, v rokah zapisnika o pregledu priprav za žganjekuho oziroma zapisnikov o spremembah v ureditvi žganjarn, ne smejo po pravilniku otvoriti obratov. Da se pa pregled izvrši, mora podjetnik željo, da se hoče baviti z žganjekuho za

trgovino, prijaviti finančnemu okrajnemu ravnateljstvu 20 dni pred namevanjem pričetkom proizvodnje. V prijavi mora navesti kraj in občino ter hišno številko, pod katero se bo žganjekuha vršila. Prijavi je priložiti v dveh izvodih popis prostorov in seznam tehničnih priprav in posod, ki so namenjene za uporabo pri žganjekuhi. Označiti je tudi obseg priprav in posod in osebo, ki trajno ali samo v odsotnosti podjetnika daje finančni kontroli potrebna pojasnila.

Ko je žganjarna urejena, se mora vsaka žganjekuha prijaviti oddelku finančne kontrole vsaj 24 ur pred pričetkom v dveh izvodih. Starejšina oddelka sme ta rok skrajšati, ako to kontrola dopušča. Žganjekuha se vrši ali za kako svobodno shranišče, ali proti takojšnjemu plačilu trošarine ali pa za izvoz neposredno iz žganjarne v inozemstvo. Količina se ugotavlja od časa do časa po velikosti zbiralnika in sicer kadar se zbiralnik napolni ali kadar se obrat za več časa ukine. To ugotovitev vršita dva organa finančne kontrole. Postopanje in ugotovitev prave količine in jakosti jim je predpisano v pravilniku, ravnatko odpravljanje v svobodna shranišča oziroma inozemstvo ter obračunavanje trošarine.

Kot transportni gubitek se priznava, ako je svobodno shranišče oddaljeno od žganjarne do 5 km, največ 25%; ako je razdalja večja in se vrši transport v železnih rezervoarjih, se priznava 0,5%, ako se pa odpremlja v lesenih sodih, 1%.

Za primanjkljaj do 5% mora pošiljatelj takoj plačati trošarino po odbitku transportnega gubitka, pri večjem primanjkljaju se pa poleg plačanja trošarine uvede kazensko postopanje.

Za prekuhanje žganja se priznava gubitek 1,2% porabljenih količin alkohola. Ako je diferenca večja, mora podjetnik takoj plačati trošarino od razlike. Ako je pa diferenca večja od 5%, uvede se tudi kazensko postopanje.

Osebe, ki se bavijo s prodajo ali točenjem žganja, spirita ali drugih alkoholnih pijač, morajo voditi register o nabavljenih, prodanih in potrošenih količinah. Eni osebi prodane količine nad 5 litrov mora prodajalec vpisati v register takoj in priložiti potrdilo kupca, pod 5 litrov prodane količine se vpisujejo koncem vsakega dneva skupaj. Register zaključuje prodajalec trimesečno in ga po prenosu zaloge v nov register izroča do 10. aprila, julija, oktobra in januarja vsakega leta oddelku finančne kontrole, ki ga po pregledu in ugotovitvi, da je državna trošarina plačana, zopet vrača prodajalcu. Ako kuhajo te osebe žganje iz surovin lastnega pridelka, morajo voditi še drug register. Oddelku finančne kontrole morajo prijaviti vsako proizvodnjo žganja iz surovin lastnega pridelka in oddelek vodi o tem beležnico. V register stranke vpisuje te količine organ finančne kontrole. Iz takih snovi izdelano žganje morajo prodajalci hraniti v ločenih prostorih, ako pa takih prostorov nimajo, morajo izdelek hraniti v ločenih posodah pod pečatom finančne kontrole. Trošarine prosto prepuščena količina žganja se pa mora vsikdar hraniti v ločenih prostorih. Vsak iznos žganja lastnega pridelka iz prostorov, kjer je shranjeno, se smatra za prodajo. Plačati je zanj trošarino in vpisati ga je v register. Ako se pa prenese žganje v prostore za prodajo, vpisati ga je tudi v obči register o dobavi, prodaji in potrošnji.

Ali morajo te osebe izpolniti glede žganjarne vse tiste pogoje, ki so določeni za žganjarne, ki prekuhavajo kupljene snovi za trgovino, ni jasno

razvidno iz pravilnika. Analogija je vsekakor na mestu, kolikor zgoraj navedena določila ne divergirajo.

Glede povračanja trošarine ob izvozu žganja v inozemstvo, določa pravilnik, da se za množine žganja, ki so bile izdelane po pavšalciji, vrača samo iznos, ki odgovarja polovici plačane trošarine, za množine, ki so proizvedene po novih predpisih, se pa vrača trošarina v polnem iznosu v smislu določil trošarinskega pravilnika.

V praktični izvedbi se bo pokazalo kot senčna stran teh predpisov zlasti preveliko razširjanje trošarine proste žganjekuhe.

Ta žganjekuha, ki je bila že sedaj favorizirana, je postala neomejeno prosta, ker je učinkovita kontrola prodaje a priori za domačo potrebo izdelanega žganja absolutno nemogoča. Edino določilo, ki bo še nekoliko omejevalo tihotapski promet s trošarine prosto skuhanim žganjem, bo določilo trošarinskega pravilnika, da mora biti vsako kakorkoli v promet odpremljeno žganje opremljeno s potrdilom o plačani trošarini. Toda kake učinkovitosti tega določila ni pričakovati, ko finančna kontrola ne bo imela nobenih podatkov o produkciji žganja. Zato bo pač posledica novih predpisov poostrena konkurenca trgovini z žganjem, ki bo še vedno strogo pod kontrolo. Trgovina bo trpela, ker bo prodajala zatrosarinjeno žganje, dočim bo zakonita trgovina uspevala, ker se bo prodajalo pod roko nezatrosarinjeno; toraj cenejše žganje. Za tihotapstvo določene kazni tega zla ne bodo preprečile. Ako se je že država odrekla s temi odredbami izdatnim dohodkom na korist enemu delu svojih državljanov, je vsekakor obžalovati, da bodo morali drugi sloji boriti se z neopravičeno konkurenco, ki jo predpisi nikakor ne bodo mogli zabraniti. Ker je odpravljena trošarina na vino za vinogradnike, uživajo poljedelci že precejšnje ugodnosti glede potrošnje. Razširjanje ali pravzaprav odprava vsakršne omejitve za trošarine prosto žganjekuho je smatrati zato in pa iz razloga, ker je pričakovati povečanega konzuma alkohola med našim itak temu zlu preveč udanim ljudstvom, za mero, ki sega predaleč. Utesnenje bi bilo za naše razmere umestnejše. Vrhu vsega bo neomejena produkcija na stečaj odprla vrata tihotapstvu. Produciralo se ne bo davščine prosto samo za domačo potrebo, tudi se ne bo prodajalo samo prigodno, marveč se je bati v tem oziru barantanja z žganjem, ki ga bo težko zaježiti. Država pri tem ne bo prišla na svoj račun.

Gostilničarska in krčmarska obrt

ter prodaja alkoholnih pijač na drobno in na debelo z ozirom na taksni zakon.

Zakon o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923, Ur. list št. 368, vsebuje v tarifnih postavkah 60—66 poleg določil finančnega značaja tudi predpise, ki posegajo v obrtno pravo glede gostilniškega in krčmarskega obrta ter obrtov prodaje alkoholnih pijač na drobno in na debelo. Še več takih predpisov imata pravilnik ministrstva za notranje zadeve z dne 12. novembra 1923, Ur. list št. 377 in pravilnik finančnega ministrstva z dne 12. novembra 1923, Ur. list št. 378. Ž njim se pri nas uvajata povsem nova pravna pojma gostilne in kavarne. Po členu 4. pravilnika notranjega ministrstva se namreč smatra za gostilno taka obratovalnica, kjer so poleg prostorov za točenje pijač pripravljene tudi sobe za prenočevanje potnikov, za kavarno pa ona obratoval-

nica, kjer ni sob za prenočišče. Dalje so skoro docela izpremenjena materialna določila obrtnega reda glede prej omenjenih obrtov, kakor tudi postopek in pristojnost. Slednjič smo dobili nove takse in pristojbine.

Predpisi so stopili v veljavo dne 15. novembra 1923 in povzročili v poslovanju obrtnih oblastev ne malo zmedo in nejasnost. Že postopek sam se naslanja na novo ureditev politične uprave, ki pri nas še ni izvedena. Nastala so razna pravna vprašanja in bilo ni ne predhodnih določil, ne navodil za izvajanje novih predpisov, kakor tudi ni bilo znano, kakšno stališče zavzema k njim trgovsko ministrstvo, ker pomenijo občutno okrnjenje njegovega delokroga, dočim pravilnika ne nosita klavzule o sporazumu ali soppodpis trgovskega ministra. Posledica tega je bila, da je nastal v reševanju predmetnih spisov popoln zastoj.

Stoprav sedaj je stvar zopet prišla v tek. Ministrstvo trgovine in industrije je namreč z razpisom od 21. februarja 1924, št. 648/III. izdalo potrebna navodila in med drugim odredilo sledeče:

1. Pravilnik ministrstva za notranje zadeve uvaja za celo državo krajevno gostilničarsko in kavarniško ter osebno pravico. Krajevna pravica je vezana na zgradbo, koje sposobnost, da se v njej izvršuje gostilničarska ali kavarniška obrt, je potrjena po predpisih omenjenega pravilnika. To svojstvo predstavlja dejansko realno pravico, ki more preiti na vsakokratnega lastnika poslopja. Osebna pravica pa je čisto individualne prirode.

Presoja krajevne in osebne splošnosti se vrši izključno po odredbah omenjenega pravilnika in preide iz pristojnosti obrtnega v pristojnost policijskega oblastva.

Pojem gostilničarskega in kavarniškega obrta se razume v širšem smislu, kakor to stori obrtni red. Kavarniška obrt vsebuje brez razlike vse pravice § 16., točke b, c, d, e, f in g obrtnega reda. Gostilničarskemu obratu pripada poleg tega še pravica do prenočevanja potnikov, dočim kavarniška obrt nima te pravice. Tem obrtom pripadajo omenjene pravice brez izrecne navedbe v izdanih potrdilih o krajevni in osebni sposobnosti. Ali prej, predno bi ti obrti mogli začeti i obrt po točkah a, b, f in g § 16. obrtnega reda, morajo predhodno dobiti dovoljenje za točenje alkoholnih pijač. Samostojno izvrševanje obrti po točkah a, f in g imenovanega paragrafa po navedenem pravilniku ministra notranjih zadev ni več mogoče, temveč mora biti združeno s pravico do točenja alkoholnih pijač.

Priprava in prodaja toplih in mrzlih jedi po točki b § 16. obrtnega reda, ki se vrši samostalno in brez zveze z obrtjo po točkah a, c, d, e, f in g prej omenjenega zakona, ne spada pod kavarniško in gostilniško obrt in se obravnava tudi nadalje izključno po obrtnem redu.

Prodaja vina in ostalih alkoholnih pijač na debelo in prodaja alkoholnih pijač na drobno v zaprtih posodah,

katera trgovina je bila po obrtnih predpisih vezana na prijavo obrti pri obrtnem oblastvu, zavisi po omenjenem pravilniku finančnega ministra od predhodnega dovoljenja finančnega oblastva. Tej obrti pripadajo slične pravice in dolžnosti kakor točenju pijač na drobno.

2. Vsi prej omenjeni posli z novimi predpisi niso prestali biti obrti in obdrže značaj koncesionirane obrti. Vsled tega mora stranka pred pričetkom izvrševanja obrti s posebno vlogo prositi pri pristojnem obrtnem oblastvu za vpis v register. Tej vlogi je treba priložiti pridobljena potrdila o krajevni pravici, o osebni sposobnosti in o pravici točenja alkoholnih pijač.

Obrtno oblastvo potrdi to okolnost in izvrši na osnovi tega vpis brez predhodnega zaslišanja občine in pristojne zadruga. O vpisu v register izda to oblastvo potrdilo o registraciji. To potrdilo, zajedno s potrdilom o krajevni in osebni sposobnosti in z dovoljenjem za točenje stopi na mesto dosedanje koncesije. Na ta način se postopa i v slučaju omenjene trgovine z alkoholnimi pijačami.

Pri vpisu v obrtni register se razlikuje samo kavarniška in gostilniška obrt brez upoštevanja poedinih pravic, ki jih predvideva § 16. obrtnega reda.

Če se ta prijava ne izvrši, postopa obrtno oblastvo po predpisih obrtnega reda.

3. Z ozirom na rečeno se smatrajo v pogledu gostilničarske in krčmarske obrti in ostalih predpisov o prodaji alkoholnih pijač za ukinjenje vse odredbe obrtnega zakona, ki se nanašajo na potrdilo sposobnosti zgradbe in osebe, kakor tudi predpisi, ki se nanašajo na izdaje dovoljenja in izvrševanja obrti, na namestnika in zakupnika, prenos in odvzete obrtne pravice, na prestopke in kazni in na postopek in prizive. Vsi ostali zakoniti predpisi pa, ki se nanašajo na te zadeve in posli, katerih navedena pravilnika ne zadevata, posebno oni, ki se nanašajo na policijski nadzor, na obrtno zadrugo in na obrtni register, ostanejo i nadalje v veljavi. Zakon o točenju in prodajanju na drobno žganih alkoholnih pijač od 23. junija 1881, drž. zak. št. 62, je istotako razveljavljen z omenjenim pravilnikom.

Za mladoletne in vdove se zahteva potrdilo o osebni sposobnosti in potrdilo o pravici točenja. Od takse za osebno pravico so oproščeni samo mladoletni otroci in pravne osebe. A zato morajo imenovani nastaviti poslovodje, ki morajo donesti potrdilo o osebni sposobnosti. Vdova ni oproščena te takse. Takso za pravico točenja plačajo i nedoletni otroci i vdova. V pogledu gostilničarske in kavarniške obrti je § 56. obrtnega reda stavljen izven veljave.

Poslovodja je po novih predpisih dopusten, vendar se zahteva zanj potrdilo o osebni sposobnosti in prijavo pri obrtnih oblastvih. Njega mora le odobriti finančno oblastvo, razven v slučajih, omenjenih v predidčem od-

A. Križnik

Vič št. 90
pri Ljubljani

stavku (slučaj mladoletnikov in pravnih oseb).

Zakup je pri vseh gori omenjenih obrtnih nedopusten.

Vsi poslovojdje in vsi zakupi, ki datirajo pred dnem, ko so stopili novi predpisi v veljavo, ostanejo nedotaknjeni. Odredbe izdanih pravilnikov o zakupih se uporabljajo samo na obrte, ki se otvorijo po uveljavljenju novih predpisov.

V zvezi z navodilom je ministrstvo trgovine in industrije izdalo naročilo, naj se mu periodično poroča o vplivu novih predpisov na gospodarsko in upravno stanje pokrajine. Menim, da se da v tem pogledu že sedaj marsikaj reči.

Da vsebujejo pri nas finančni zakoni poleg določb finančnega značaja tudi predpise, ki bi jih sicer ne iskali v teh zakonih, ni nič novega in v tem pogledu sledi sedanji taksni zakon le svojim prednikom. Pač pa sta morala marsikoga presenetiti pravilnika notranjega in finančnega ministra, ki naj bi sicer bila izvršilni naredbi; v istini pa ravno ona v glavnem izpreminjata obrtni red, dočim je sedaj veljalo splošno priznано pravilo, da se more zakon izpremeniti le z zakonom.

Postopek in podeljevanje koncesij je postal zelo kompliciran in zamuden ter bo zahteval več uradnega dela in pisarij, a od strank številne vloge in stroške.

Novi predpisi izhajajo zgolj s fiskalnega stališča in se opirajo na pravni in dejanski položaj v Srbiji. Predvsem slonijo na zakonu o kafanama i mehanama. Tukajšnjih razmer ne upoštevajo ali vsaj ne zadostno; zato se je upravičeno bati, da bo pri nas fiskalnemu uspehu odgovarjal mnogo večji gospodarski neuspeh. Vsled mnogo večje konkurence bo ogrožen gostilniški stan, ne da bi se z novo konkurenco obrt po kakovosti izboljšala. Vsled velikih bremen in izrabljanja s strani imetnikov gostilniških lokalov bo zadušena podjetnost in vsakdo bo le gledal, da pride na svoj račun. Gostilničarske zadruga so izgubile skoro ves vpliv.

Zadružna poročila.

Občni zbor »Gostilničarske zadruge v Trbovljah« se je vršil 14. tm. v Hrastniku. Zvezo sta zastopala gosp. predsednik Božič in g. Robek. Udeležba je bila skoraj polnoštevna, kar pa nikakor ni tako razumeti, da so naši člani izredno zadružno zavedni, temveč združil jih je le strah pred novimi neznanimi taksami. In tako je menda povsod. Da, ko bi bilo pred letom tako zanimanje za zadruga in zveze! Kdo vé, marsikaj bi bilo mogoče drugače,

Gostilničarji, pozor! Vsled večkratnih pritožb, da še kradejo v gostilnah steklenice in kozarci, se opozarjate, da si lahko pomagata edino s tem, da imate na kozarcih in steklenicah svoja imena in to le, da si pustite vsi gostilničarji iste nominirati,

nam v prid. — Streljalo se je zopet po stari navadi na »uličarje« — izza plota. Res je, mnogo iztočijo ti nepoklicani, več kot mi in to skoraj vse na kaznjiv način. Toda z zabavljanjem na občnih zborih in z očitanjem odboru se tu ne bo naredilo nič. Poglejte v oči načelniku ali predsedniku »Zveze« in povejte: Ta je to storil in tu so priče — pa jih bomo kmalu rešeni.

Občni zbor je potekel kot navadno. Izvolil se je po večini stari odbor in se spomnil v preteklem letu umrlih članov, gospodov: Ferdo Roša, mnogoletnega načelnika Zadruga, Jožeta Dolinška in Valentina Ačkuna. — Vso hvalo pa vemo g. predsedniku Zveze Božiču, ki nam je v dolgem govoru razjasnjeval takse in nas pozival k skupnemu delu, češ, kar se enemu ne bo nikdar posrečilo, to store z lahkoto tisoči.

Kozje. Zapisnik zborovanja gostilničarjev iz kozjanskega okraja dne 18. februarja 1924 ob 10. uri dopoldne v dvorani restavracije g. Podlinšek-a v Kozjem. Zaradi slabega pota otvori tačasni komisar g. J. Podlinšek še-le ob 11. uri zborovanje, konstatira sklepčnost, pozdravi navzoče in se jim zahvali za tako častno (obilno) udeležbo. Nato še posebej pozdravi zastopnika »Zveze gostilničarskih zadrug« iz Celja g. Šterna, se mu zahvali, da je tudi on posetil Kozjane ter ga prosi, da natančno razloži pomen Zveze, ker je na dnevn. redu kot 1. točka pristop Zadruga k Zvezi in mu poda besedo. G. Štern povzame besedo, pozdravi v imenu Zveze navzoče zborovalce in jim nato natančno razloži pomen iste. Ko je g. Štern pojasnil pomen Zveze in ko so se na razna vprašanja o tej zadevi dala natančna pojasnila, dá tačasni komisar predlog g. Kranerja, da se pristopi k Zvezi, na glasovanje in je bil ta predlog soglasno sprejet.

Nato se preide k volitvi treh odbornikov in treh namestnikov v odbor Zveze. Tačasni komisar prekine zborovanje za 5 minut, da se zborovalci med seboj pogovorijo. Po preteku 5 minut otvori zborovanje ter se volitev prične. G. Drogenik iz Št. Petra predlaga prvega odbornika gosp. Josip Podlinšek-a, gostilničarja v Kozjem; drugi je predlagan g. Josip Kralj, gostilničar na Trebčah, pošta Sv. Peter pod Sv. gor., tretji gosp. Anton Bovha, gostilničar v Veračah, pošta Buče. Soglasno sprejeto. Namestnikom so izvoljeni: gg. Škerbec Edmund, gostilničar na Pokleku, pošta Podsreda, Anton Štukelj, gostilničar v Virštanju, pošta Podčetrtak in Josip Šotošek, gostilničar v Kozjem. Soglasno sprejeto.

Tačasni komisar g. J. Podlinšek preide k 2. točki dnevnega reda: Določitev članarine in pristopnine zadruga, pojasni, da Zadruga ni delovala

to je imena na nje zapisati. Zveza je pripravljena tozadevno posredovati, ako se zgleda zadostno število članov-naročnikov ter se vam pošlje strokovnjaka na dom. Poslužite se naročilnega lista, kateri je tukaj spodaj natisnjen.

od 1. 1912. ter da je potrebno določiti članarino in pristopnino današnjim razmeram primerno. Po kratkem debatiranju se določi letna članarina 35 Din, reci: petintrideset dinarjev s pripombo, da pripade Zvezi za vsakega člana 20 Din in zadrugi 15 Din, kar je soglasno sprejeto. Pristopnina se določi na 2500 Din za vse one, kateri bi pristopili k zadrugi po dnevu 1. februarja 1924 in da še dosedaj niso imeli gostilne, ozir. izvrševali gostilniške obrti. Vsi sedanji gostilničarji se smatrajo za člane Zadruga in so pristopnine prosti. Pristopnina k Zadrugi za one člane, kateri bi prevzeli gostil. obrt, n. pr. sin ali hči po starših, žena po možu ali mož po ženi, sploh sorodstvo in svaštvo, se določi na 50 Din, reci: petdeset dinarjev. O eventualnih nespornih glede pristopnine določi in razsodi občni zbor Zadruga.

Tretja točka dnevnega reda je posvetovanje o plačevanju novih taks. K tej točki pojasni g. Podlinšek kot predsednik komisije za pol. okraj Brežice, katera je imela nalogo, da pri fin. ravnateljstvu v Mariboru določi tarifne postavke za posamezne gostilničarje. G. Podlinšek je kot zastopnik Zadruga takoj spočetka ugovarjal proti previsokim tarifnim postavkam in ko je uvidel, da se prošnje, želje in nasveti komisije ne upoštevajo, stavil predlog, da se komisija odstrani, ker ji na ta način ni mogoče sodelovati. Finančni ravnatelj dr. Povalej se je na njegov predlog izjavil, da če komisija zapusti sodelovanje, bo fin. ravnateljstvo samo določilo tarifne postavke ter g. Podlinška opozoril, da tukaj (v Mariboru) ni nobene opozicije in tudi ne debate ter da ako hoče debatirati, naj gre v Beograd in mu končno ukazal, da molči. Ob priliki sestave zapisnika za občino Buče, katerega bi moral J. P. podpisati, je opozarjal, da se naj gostilničarko Bevc dene v tretjo tarifno postavko, je utemeljeval, da njej nikakor ni mogoče plačati takse 500 Din, ker je v l. 1923. iztočila komaj 5 hl vina in to vino povečini porabila za svoje delavce. Pojasnil je tudi, da je ona v letu 1923. pogorela in še danes nima gotove hiše, da bi mogla izvrševati obrt. Vse to se ni upoštevalo. Po svojih sotovariših je dokazal, da so ti podatki resnični in da komisijo ne zadene nobena krivda. G. Štern je še nato pojasnil zakon o teh taksah, na kar se je soglasno sklenilo, da se pošlje vladi temu primerna resolucija in se je istočasno tudi sestavila ter podpisala. Resolucija je bila vsestransko odobrena.

Nato preide komisar še k 4. točki: Slučajnosti. G. Anton Štukelj iz Virštajna stavi predlog, da se naj k resoluciji vpiše stavek: naj se ne predlaga povišanje trošarine, ker je že itak dosti visoka. K temu predlogu pripomni tačasni komisar, da se naj v resolucijo vpiše stavek: »Nadomestilo za te visoke takse naj išče država na onih predmetih in pri onih obrtnikih, ozir. podjetjih, katerih ne more tako lahko kontrolirati. Gostilniška obrt pa je danes pod tako strogo kontrolo, da je nemogoče državo za kak vinar prikrajšati, medtem ko je drugim obrtnikom in podjetjem zelo olajšano, in je tamkaj iskati sredstev. Mi pa prosimo samo za pravico kot sodržavljeni.«

Končno še tačasni komisar opozori navzoče zborovalce, da ker so po večini tudi občinski odborniki, naj pri svojih občinah gledajo na to, da ne bodo občine nalagale previsokih občinskih doklad na vino, ker gostilničar že itak plačuje sorazmerno občinske in druge doklade. Nadalje opozori zborovalce, da naj koncem meseca plačajo

takso, ako med tem časom ne pride podaljšan rok za plačilo takse in da zadruga ne prevzame nobene odgovornosti, če bi eden ali drugi ne hotel ali ne mogel plačati pravočasno takse, nakar zaključi ob 2. uri popoldne zborovanje.

Brežice. Resolucija, sprejeta na občnem zboru Gostilničarske zadruge v Brežicah, dne 21. februarja 1924.

1. Navzoči zborovalci odločno protestiramo proti uvrstitvi v prvi, drugi in tretji razred za plačevanje polletnih taks, kakor tudi, da se zahteva od gostilničarjev takse za drugo polletje 1923, ker je bil zakon v Ur. listu razglašen šele 31. decembra 1923 pod št. 116 in niso mogli prizadeti omenjenih taks vkalkulirati, kakor je že bilo v sličnem slučaju leta 1876 od takratnega Upravnega sodišča na Dunaju kot protizakonito razsojeno.

2. Protestiramo ponovno proti vsakemu pobiranju polletnih taks, kajti gostilničarska obrt je že itak z vsakovrstnimi davki in dokladi obremenjena ter se je resno bati, da ista v slučaju preostrega postopanja od merodajnih oblasti popolnoma propade in se vgnjezdi takozvano hišno pijančevanje, kjer ne bode nobenih taks in ne kontrole.

3. Na točko 1. in 2. podajamo sledeča pojasnila, namreč: V Sloveniji v hribovitih krajih imamo po več sto let stare gostilne, katere služijo raznim potnikom, turistom itd. in taka gostilna ne stoji vse leto čez 600 litrov vina, mora pa plačati 1500 Din takse letno, ker je v dotičnem kraju sama in glasom zakona v dotičnem kraju največ stoji, ker je edina.

Tovariš dotičnega gostilničarja kateri je pa mogoče 1/4 ure od njega oddaljen pa iztoči 1200 litrov vina, ker stanuje v drugem kraju in tudi na prometnem mestu, glasom pravilnika pa sta oba v prvem razredu.

Iz tega je razvidno, da je pravilnik nepopolen ter zelo pomanjkljiv, ker gospod generalni direktor pri finančah kot finančni strokovnjak ni upošteval nasvetov strokovnih organizacij in kakor se vidi, se mu je šlo za pomnoževalne številke, ni se pa oziral na dejstva, ali zmore prizadeti mu naloženo breme prenesti.

V skrajnem slučaju, ker je zakon o taksah sprejet in odobren od narodne skupščine in ista ni uvidela nedostatkov, prosimo, da se da možnost posameznim obrtnikom plačevanje polletnih taks vsaj od začetka najmanj v treh obrokih, ker bi v nasprotnem slučaju marsikateri gostilničar bil izročen popolnoma beraški palici ter da se blagovoli gostilničarje na neprometnih krajih staviti v četrti razred, v kolikor se to doslej še ni zgodilo.

Občni zbor Gostilničarske zadruge v Mariboru se je vršil dne 14. marca 1924 ob pol 3. uri popoldne v dvorani Plzenske restavracije ter je bil zelo dobro obiskan. Ker ni bilo ob določeni uri še zadostnega števila članov, je po enournem čakanju, ker so med tem časom člani došli, otvoril zborovanje g. Klešič kot predsednik Zadruga, pozdravil navzoče ter jih opominjal, da se držijo reda in discipline. Poudarjal je, da imajo besedo le člani Zadruga. Med drugim je poročal, da se je gostilničarska šola otvorila na lastno pest v Ljubljani in v Celju; da pa tega v Mariboru niso storili, ker nimajo za to potrebnih sredstev in agilnosti.

Zadruga šteje 139 članov. Tekom leta jih je 5 pristopilo in 5 izstopilo. Zadružno premoženje izkazuje koncem leta 1923. Din 3691.—. Obe poročili se vzameta brez debate na znanje in odobrita. Za leto 1924. izkazuje proračun Din 13.000 izdatkov. Poleg običajnih

Prosim izrežite.

Prosim izrežite.

Naročilni list

za napis imen na kozarce in steklenice.

Ime naročnika

Kraj

Pošta

Postaja

Število steklenic in kozarcev

pristojbin se uvede za tekoče leto še posebna doklada v znesku Din 0'50 od vsakega prodanega hektolitra vina, piva, sadjevca itd., ter letno 3 Din od vsake sobe za tujce. Tudi proračun je bil soglasno sprejet.

Na predlog načelstva je bilo soglasno sklenjeno, da mariborska Zadruga izstopi od ljubljanske Zveze in pristopi k celjski Zvezi. Predlog je utemeljeval g. podnačelnik Žnuderl in ga prečital tudi v nemškem jeziku.

Na predlog g. Žnuderla je bilo soglasno sklenjeno, da se izreče ljubljanski Zvezi zahvala in priznanje za njen trud. Prečitala se je tudi resolucija, v kateri se protestira zoper kršitev združnih pravic po novem zakonu o taksah.

Nato so se pričele volitve novega načelstva in so bili izvoljeni sledeči gospodje: Klesič kot načelnik, Žnuderl kot podnačelnik; odborniki: Koštomaj, Hönigmann, Jančer, Spatzek, Keffer in Sticker. Ker misli g. Klesič iz Maribora odpotovati, je izvolitev odklonil ter želel, da bi isto prevzel g. Valjak, kateri pa tudi ni hotel prevzeti ponujene mu časti. Sedaj bo obrtno oblastvo določilo, kdo mora prevzeti izvolitev, kar bo pa gotovo par mesecev trajalo. Od sedaj naprej opravlja združne posle podnačelnik.

Z žalostjo smo opazili nekako mržnjo med gg. tovariši gostilničarji, kateri se ne zavedajo stanovske dolžnosti in upoštevajo bolj nediscipliniranost kot lastne koristi. Zveza želi več stanovskega delovanja ter bo morala marsikatero samovoljno zapuščeno ledino preorati ter s tem prilagoditi naše stanovske tovariše k strokovnemu sodelovanju.

Dopisi.

Trbovlje-Hrastnik. Temeljem tarpost. 62 taksnega zakona je komisija za ocenjevanje točilcev določila gostilničarjem v občini Trbovlje in Hrastnik neznosno visoke točilne in računске takse, ki naravnost ogrožajo še nadaljni obstoj gostilnic in preti nevarnost, da bo veliko število gostilničarjev primerano vsled neznosno visoke gostilničarske in računске takse svojo obrt opustiti.

Ker vpliva naložena taksa naravnost katastrofalno na nadaljni obstoj gostilnic, je odbor Zadruga po nalogu točilcev občine Trbovlje in Hrastnik sklenil priključiti se dne 17. febr. t. l. na protestnem zborovanju v gostilni Henke v Laškem sprejeti protestni resoluciji ter prosi, Zveza gostilničarskih zadrug naj blagovoli vse ukreniti, da se neznosna točilna in računska taksa popolnoma odpravi ali vsaj izdatno ublaži.

Vstopnice

kakoršne so predpisane, ima v zalogi

Zvezna tiskarna.

Izdaja »Zveza gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko, Prekmurje in Mež. dolino.«
Odgovorni urednik: Franc Poderžaj.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

Nudim za takojšnjo dobavo po kakovosti najboljše **zidno in strešno Opako.**

Cene po dogovoru. Plačila na obroke.

Za obilna naročila se priporoča

Franco Kovačič
Arolin Vojnik

V najbližji okolici mesta

Celja se popolnoma nova

hiša (vila)

z malim posestvom radi rodbinskih razmer takoj proda. Pojasnila v upravi.

Vsakovrstne slike, karte i. t. d. izdeluje v najmodernejši obliki

F. Kunšek, Celje

Cankarjeva 9, nasproti pošte.

Prevzame tudi vsakovrstna povečanja po zelo ugodnih cenah.

ČEVLJE

najmočnejše, in sandale, najcenejše in najfinejše, kupite v veletrgovini

R. Stermecki, Celje, ker vsakdanje čevlje izdeluje sam po domačih čevljarjih, fine, šivane pa dobavljam v velikih množinah iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Trgovci engro-cene. Cenik zastoj.

Riparstvo in vodevodne instalacije
Franjo Dolžan
Celje

Kralja Petra česta

se priporoča za vsa v zgoraj navedeno stroko spadajoča dela kakor tudi popravila. Proračuni vedno na razpolago. Postrežba točna. Cene solidne.

Delniška pivovarna Laško

priporoča

svoje priznane najboljše izdelke:

Marčno, Dvojno marčno, Eksportni ležak in Porter.

Svoji k svojim!

Gostilničarji in kavarnarji pozor!

Svoji k svojim!

Res najboljše pristno namizno in sortirano vino

iz vseh vinogradnih krajev dobite po zelo nizkih cenah pri

FRANJO CAJNKO

veletrgovina z vinom v Slovenjgradcu, lastnik goric v Ljutomeru, Haložah in Kamnici pri Mariboru.

Vina v steklenicah (buteljke) vseh vrst

Pristno črno dalmatinsko vino za zdravila.

Zajamčena solidna in točna postrežba. Ceniki na razpolago.

Samo naročite in prepričali se bode, da ne pretiravam.

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog **Nar. dom (na oglu v pritličju)** Stanje hranilnih vlog
čez K 70,000,000.— čez K 70,000,000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avgusta 1923 naprej po 6% brez odpovedi, 6½% do 8% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavija vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

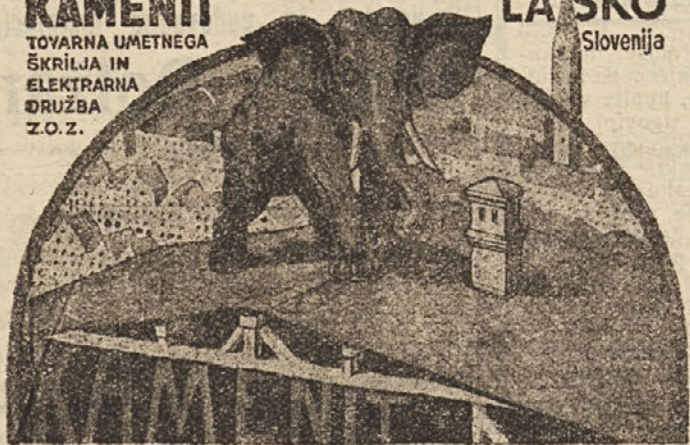
Veletrgovina z vinom

Franc Tramšek, Celje, Razlagova ulica števil. 6
v bližini kolodvora.

priporoča svojo bogato zalogo belega, rdečega, črnega, starega in novega vina po konkurenčnih cenah. Prazna posoda na razpolago. Točna in solidna postrežba.

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA
ŠKRILJA IN
ELEKTRARNA
DRUŽBA
Z.O.Z.

LAŠKO
Slovenija

Azbestno cementni škrilj.

Najstarejša tovarna v Jugoslaviji!

Ustanovljeno 1910.

Dolgoletna garancija.

1 m² tehta 11 do 13 kg.

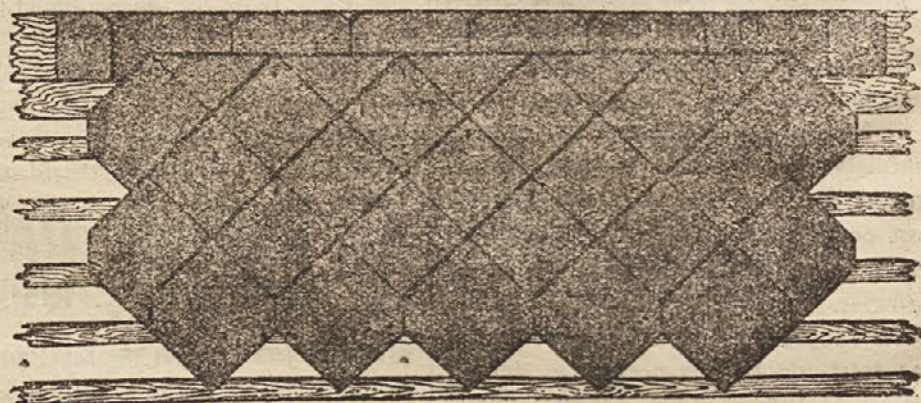

Cenejša kakor ilovna opeka !!!

Kamenit sestoji iz azbesta (kamen) in portland-cementa, vsled tega je taka streha **vedno močnejša** in ne zahteva nobenega popravila. Dolžnost vsakega posestnika strehe je, da si naroči večno trpežno in ognja varno streho iz

K a m e n i t a.

Zahtevajte brezplačno ponudbe in obiske!

Pivovarna 'UNION' v Ljubljani

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

dvojno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah

črno Herkules-pivo
v sodčkih in steklenicah

Glavne zaloge: Celje, Poljčane in Varaždin.

GOSTILNIČARJI!

POZOR!

POZOR!

IVAN NARAKS

najstarejše podjetje

IZDELOVANJA SODAVICE IN POKALIC

LOŽNICA PRI ŽALCU

se priporoča cenj.
gg. gostilničarjem.
Postrežba točna!
Cene solidne!

Mantel Karel

slasčičar

Ozka ulica - **CELJE** - Ozka ulica

priporoča cenj. gg. hotelirjem, kavarnarjem in gostilničarjem najfinejše torte, desert in različno čajno pecivo po zmernih cenah. Prevzamejo in efektuirajo se tudi poštna naročila.

Postrežba točna. Cene zmerne.

Strešno in zidno opeko

po najnižjih cenah
ima vedno v zalogi

Franc Sodin

Bukovžlak **CELJE** Ljubčno

IZBORNA DALMATINSKA

VINA

nudi v vsaki množini

I. P. MATKOVIĆ
CELJE, GLAVNI TRG 1

Pivovarna Tomaz Götz v Mariboru

priporoča svoje kot izborno priznано

marčno pivo = **Bock - pivo**

v sodčkih in steklenicah

ANT. RUD. LEGAT

Zasebno učilišče za strojepisje
in stenografijo.

Maribor, SLOVENSKA ul. 7.

Začetek novih tečajev dne
4. februarja 1924.